

Ivica Šušić: KIP DOMOVINE

Autor Administrator

Ivica
Šušiæ

KIP DOMOVINE

Antunu Gustavu Matošu

U katedralu jedne teške
noæi

Uđoh tiho i priđoh do
oltara,

Sa zvonika jecahu zvona
stara,

Htio sam duši molitvom
pomoæi.

Kad tamo pri tamnom
visokom odru

Jedna žena gledaše u
daljinu,

Tri su joj boje ovile
haljinu:

Prepoznah crvenu, bijelu,
modru.

I reèe mi tiho: Moli se,
sinko,

Nad nama pletu neke èudne
niti,

Hrvat je opet tako teško
biti.

Osim Boga ne æe pomoæi
nitko,

Tuđinac nam opet stupa
sred mraka

Da rasproda ostatke
ostataka.

Na upozorenje prof. Divne Šušiæ, i uz ispriku, ispravljamo pogrešku koju smo uèinili nekritièkim prenošenjem s web stranice <http://www.hazud.ch/2014/03/antun-gustav-matos-kip-domovine/> pjesme Ivica Šušiæa Kip domovine koja je pripisana pjesniku Antunu Gustavu Matošu. Ovdje takoðer u cijelosti navodimo njen osvrt o kronologiji nesporazuma i životopis pjesnika.

KRONOLOGIJA JEDNOGA NESPORAZUMA

Matošev
odjek u suvremenome stihu

Kako su stihovi profesora i književnika Ivica Šušiæa iz Splita posveæeni Antunu Gustavu Matošu nepromišljenim i površnim potezom nekoga pojedinca proglašeni Matoševim

Neobièan sklop okolnosti

doveo je do zabune vezane uz autorstvo jedne pjesme.

Naime, u knjizi pjesama

Versi hrvatski, profesora Prve

splitske gimnazije Ivica Matić, tiskana

je i pjesma "Kip domovine"; posvećena

A. G. Matiću. Budući je koncepcija knjige takva da je svaka pjesma posvećena

određenoj književnici - sve pjesme motivima, ritmom, formom ili porukom

podsjekaju na pjesme književnika kojemu su posvećene. U predgovoru zbirke njezin

autor navodi kako "i u pjesmi posvećenoj Marku Maruliću nalazimo dvostruko

rimovani dvanaesterac, Džori Držiću akrostih, Ivanu Gunduliću osmerac, A. K.

Miošiću epski deseterac, A. G. Matiću sonet, A. B. Matiću slobodni stih

grafički oblikovan"; Pjesme pjevaju o mojim preokupacijama, onima kojima se na

osobit način vežem za svoje pjesničke uzore. Oni progovaraju kroz mene, a ja

kroz njih"; "pojava Ivica Matića. Zato se i dogodilo da je navedena pjesma

zabunom počela biti prenošena kao

Matićeva. Najprije je tiskana u nekim knjigama, potom izvođena na javnim

skupovima i promocijama. Zadnjih dana, potaknuta aktualnim događanjima u Haagu,

prenosi se društvenim mrežama u tisućama objava. I sve pod Matićevim imenom.

Zanimljivo je i to da je tiskana u nekakvoj

skraćenoj verziji (nedostaje cijela završna kitica), čime pjesma gubi

svoju osnovnu poveznicu s Matićevom poezijom, sonetnu formu. Razumijem da

izdatelj koji nije dovoljno predano istraživao Matića može pogriješiti. Manje mi

je prihvatljivo da se to događa novinarima nekih vodećih hrvatskih dnevnih

novina. Sasvim je neprihvatljivo da neprovjerene podatke prenose čak i

institucije i portali kojima je osnovna djelatnost čisto hrvatskoga jezika.

Kronologija

nesporazuma

Onaj tko dobro poznaje

hrvatsku književnost zna da su pisci kroz povijest težili vjerno zabilježiti

sliku svoga vremena. Tako je Pavao Matić napisao poznatu elegiju Kip domovine u početku leta 1831., (kip, u značenju slika, stanje domovine). Matić;

je svoju proznu crticu naslovio Kip

domovine 188* želeći izraziti svoje

nezadovoljstvo tadašnjim stanjem domovine. Matićeva pjesma Kip domovine pokušaj je da

se oslika stvarnost, uspostavi

poveznica s Matićevim vremenom te ukaže na stoljetnu sudbinu hrvatskoga naroda

koja se vremenom nanovo aktualizira. Motiv žene u katedrali uzet je iz Matićeve

pjesme Pri svetom kralju, a boje

haljine sadrže simboliku njegovog Imaginarnog

putovanja. Završna kitica, koja se u

objavama na jezičnim portalima i društvenim mrežama niti ne navodi,

parafrazirana je poenta Matićeve Stare

pjesme koja izražava strah Hrvata od odnarođivanja. Studiozno proučavanje

Matićeve poezije i duboko proživljavanje njegovih poruka izrodilo je

originalnim stihovima primjenjivim i u današnjem trenutku. Pjesma je po versima hrvatskim složena, povezuje

stoljeća hrvatske književnosti istom poveznicom "ljubavlju za pisanu riječ i

nacionalnu književnost.

One koji možda još;

uvijek dvoje oko istinitosti ovih navoda upućujem na prvu objavu ove pjesme Ivica

Matića u časopisu Matice hrvatske Hrvatska

obzorja, Split, 2002., str.7. Potom je tiskana u zbirci "Plitvina";

u nakladi Hrvatskoga kulturnog društva Napredak, Split, 2004., str. 64. Zadnja

objava je u gore navedenoj knjizi pjesama tiskanoj u nakladničkoj kući Alfa,

2014., str.39.

Kako se osjeća netko

èiji se stihovi prenose u tisuæama objava pod tuðim imenom? Zbunjeno. S nevjericom. Pokradeno. S druge strane, zar tisuæe objava na društvenim mrežama dovoljno ne govori o njihovoj vrijednosti? Stavljanje tih stihova u kontekst književnoga stvaralaštva velikoga Matoša otvara prostor zadovoljstvu. Kako ne osjeæati ponos kada pojedinci, institucije, portali nazivaju pjesmu vizionarskom velièajuæi je kao „najsnažnji krik za istinom i pravdom“?

Navodeæi najcitiranije stihove ovih dana (Ivice Šušiæa, a ne A. G. Matoša):

…
Nad nama pletu neke èudne niti,

Hrvat
je opet tako teško biti…

izražavam nadu da oni
više nikada ne æe postati odraz naše zbilje.

Divna Šušiæ, prof. savjetnik

Split

IVICA ŠUŠIÆ

Rođen je u Splitu 1962. Podrijetlom iz Zagvozda. Profesor hrvatskoga jezika i književnosti. Zvanje – profesor savjetnik. Zaposlen u Prvoj gimnaziji u Splitu. Objavljuje pjesme, crtice, kratke prièe, novele, eseje, studije, reportaže, struène èlanke … surađujuæi s uglednim novinama i èasopisima. Priredio je za objavljivanje više djela drugih pisaca pišuæi predgovore, pogovore, prikaze te lektorirajuæi. Prouèava zavièajnu baštinu. Jedan je od boljih poznavatelja književnoga djela Ivana Raosa o èemu je objavio više studija. Bio je meðu osnivaèima i urednicima župnoga lista „Zagvozd“. Zastupljen je u više zbornika i antologija. Za kratke prièe je dobivao priznanja i nagrade.

Važnija djela:

„Lišnjak“,
pjesme i crtice, Imotska krajina, Imotski, 1998.

„Imotska
nova lirika“, antologija, (s Mladenom Vukoviæem),
HKD Napredak, Split; Matica hrvatska, Imotski, 2001.

„Plitvina“,
pjesme, HKD Napredak, Split, 2004.

«Naš
Zagvozd – nekad i sad», uvodni tekst u monografiji „Glumci u Zagvozdu“, Školska knjiga,
Zagreb, 2008.

Pjesnici

hrvatski, antologija, audio CD, (pjesme odabrao i govori autor), Naklada Protuđer, Split, 2013.

Versi
hrvatski, zbirka pjesama, Alfa, Zagreb, 2014.